

ANE LABAKA MAYOZ
BERTSOLARIA

Espainolez egingo du

Euskararen arnaguneetako batean gertatu da berriki. Zazpi urteko ilobak osabari galdetu dio –astebetean bigarren aldiz– ea egia ote den zazpi hilabeteko bere lehengusua herriko eskolara eramango dutela. Baietz erantzun dio osabak, eta orduan espainolez hitz egingo duela erantzun dio ilobak segidan –hori ere astebetean bigarren aldiz–.

“Zuk ere batzuetan hala egiten duzu ikastolako lagunekin” batek ihes egin dio osabari ezpainen artetik, gehiegi pentsatu gabe. “Ez, Keylan eta Enzok bakarrik hitz egiten dute gaztelaniaz, eta Alexek ere bai noizean behin, kanpokoak direlako”. Arnasa ahalik eta sakonen hartu du osabak. “Ez dira kanpokoak”. “Bai dira”.

Euskararen arnaguneetako batean gertatu da berriki. Aldamenetik entzun ahal izan dut elkarrizketa, eta mutumutu geratu naiz. Tristura moduko bat sentitu dut, amorruekin eta haserrearekin nahasian. Nork erasaten dio horrela umeen inozentziari? Zer dela eta darabiltza zazpi urteko mutiko batek hain ideia hertsia buruan eta, ondorioz, mihi-puntan? Nork eskaini nahi izan dizkio eskema zurrun horiek oinordetzan?

Presak hartu du mutikoaren ama: “Hitz ematen dizut nik ez diodala inoiz horrelakorik esan”. “Gure etxean ez du

sekula santan horrelakorik entzun”. Eta, hala ere, inguruan gertatzen dena ulertzeko ahaleginean ari den umeari era dikotomikoan ulertarazi diote guztiguztia. Mundua, erditik bi egina: ikastola-eskola, euskara-espainola, euskalduna-kanpoko.

Zazpi urteko umea bizi den herrian bi eraikin desberdin daude, elkarren ondoan baina elkarri bizkarra emanda. Pentsa, herrian gurasogaiei egiten zaien aurrenekoetako galdera da ea haurra eskolara edo ikastolara eramateko asmoa ote duten. Eta behin haurra munduratu-ta, galdetzera ausartzen ez denak bere hipotesiak partekatzen ditu plazako korroetan, beste ume zaharragoen gurasoekin pipak jaten edo, besterik gabe, hotza pasatzen ari den bitartean. Horrela, bi zerrenda paralelo osatzen dira pixkanaka eta, urtea joan eta urtea etorri, bi zerrendetako batek irabazten du aldiro ping-pong partida: “Aurten ikastolan baino haur bat gehiago matrikulatu da eskola publikoan”. Edo alderantziz.

Kontua da nik zazpi urteko umeari –eta, zer esanik ez, zazpi hilabetekoari– opa diodala herri bat non eraikinetako ateak eta leihoak zabalik egongo diren. Mundu bat non tonu grisek ere lekua izango duten. ●

ARANTZA GUTIÉRREZ
EHU-KO IRAKASLEA

Lotsaren ituna

Duela aste batzuk Bartzelonan batuginen Mugak Zabalduz karabananen aurtengo ibilbidea eta helburua zehazteko asmoz. Uztailean Trieste eta Balkanetako mugara joango gara, berriro ere (bederatzigarren edizioa da) Europak sustatzen duen migrazio-politikak sufrimendua eta heriotza dakartzala salatzen. Balkanetako muga arriskutsuenetarikoa da, bereziki adin txikiko haur eta gaztetxoentzat, Save the Children bezalako erakundeek salatu dutenez.

Besteak beste, salatuko dugu migrazioaren sistema aldatzeko Europako Parlamentuak eta gobernuek abenduan adostu zuten babes- eta migrazio-itun europarra. Horren bidez,

mugetan egun gertatzen diren abusu batzuk legeztatuko dira, horien artean berehalako itzulketak, haurrenak barne. Gainera, estatuek aukeratu ahalko dituzte sartuko diren pertsonen soslaiak, baita “dagokion migratzaileen kopurua” errefusatu eta hirugarren herri bati ordaindu ere, atxiki ditzan, eskubideak bermatzen diren kontrolatu barik.

Akordioa otsailean berretsi, eta ekaineko hauteskundeetan aurretik formalki onartuko dute. Ez dakit lotsaren itun horren aplikazioa geldiarazteko indarra izango dugun, baina, Europa gurutzatzen duen olatu arrazistaren aurrean, ahotsa altxatu eta “gure izenean ez” ozen esango dugu. ●